

Semenova Kateryna Danylivna

*PhD in Economics, associate professor of the department of economic analysis
Odessa National Economics University
Odessa, Ukraine*

Tarasova Krystyna Ihorivna

*PhD in Economics, lecturer of the department of statistics
Odessa National Economics University
Odessa, Ukraine*

THE STUDY OF THE PECULIARITIES OF THE ECONOMIC COMPLEX'S DEVELOPMENT IN PODOLSK

Семенова Катерина Данилівна

*к.е.н., доцент кафедри економічного аналізу
Одеський національний економічний університет
м. Одеса, Україна*

Тарасова Кристина Ігорівна

*к.е.н., викладач кафедри статистики
Одеський національний економічний університет
м. Одеса, Україна*

ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ РОЗВИТКУ ГОСПОДАРСЬКОГО КОМПЛЕКСУ М. ПОДІЛЬСЬКА

Abstract. The paper analyzes the activity of enterprises of the business complex of Podolsk city during the last 5 years. The main positive and negative tendencies of development of separate branches of the city's economy are revealed. It is established that along with the improvement of the main indicators of activity of business entities, their number in recent years has significantly decreased.

Key words: business complex, entrepreneurship, business, profit, profitability, tendency.

Анотація. У роботі проведено аналіз діяльності підприємств господарського комплексу м. Подільська за останні 5 років. Виявлено основні позитивні та негативні тенденції розвитку окремих галузей економіки міста. Встановлено, що поряд із покращенням основних показників діяльності суб'єктів підприємництва, їх кількість в останні роки суттєво скоротилася.

Ключові слова: господарський комплекс, підприємництво, бізнес, прибуток, рентабельність, тенденція.

Місто Подільськ – місто, що об'єднує достатньо розвинені промисловий, господарський і транспортний комплекси, фінансову й соціальну інфраструктуру. Протягом останніх років робота господарського комплексу

міста супроводжувалася певними об'єктивними складнощами, властивими для загального стану національної економіки.

Підприємництво відіграє надзвичайно велику роль у добробуті міста і сприятливо впливає на його соціально-економічне становище, що обумовлено динамічним розвитком малого та середнього бізнесу. За останні 5 років прибутки місцевих об'єктів господарювання зросли на 40,0%, рентабельність їхньої діяльності виросла на 21,0%, а чисельність збиткових підприємств зменшилась майже вдвічі.

На кінець 2017 р. в місті було зареєстровано 1404 суб'єкти підприємницької діяльності: 11,7% з них склали юридичні особи, 88,3% – фізичні особи підприємці (рис. 1).

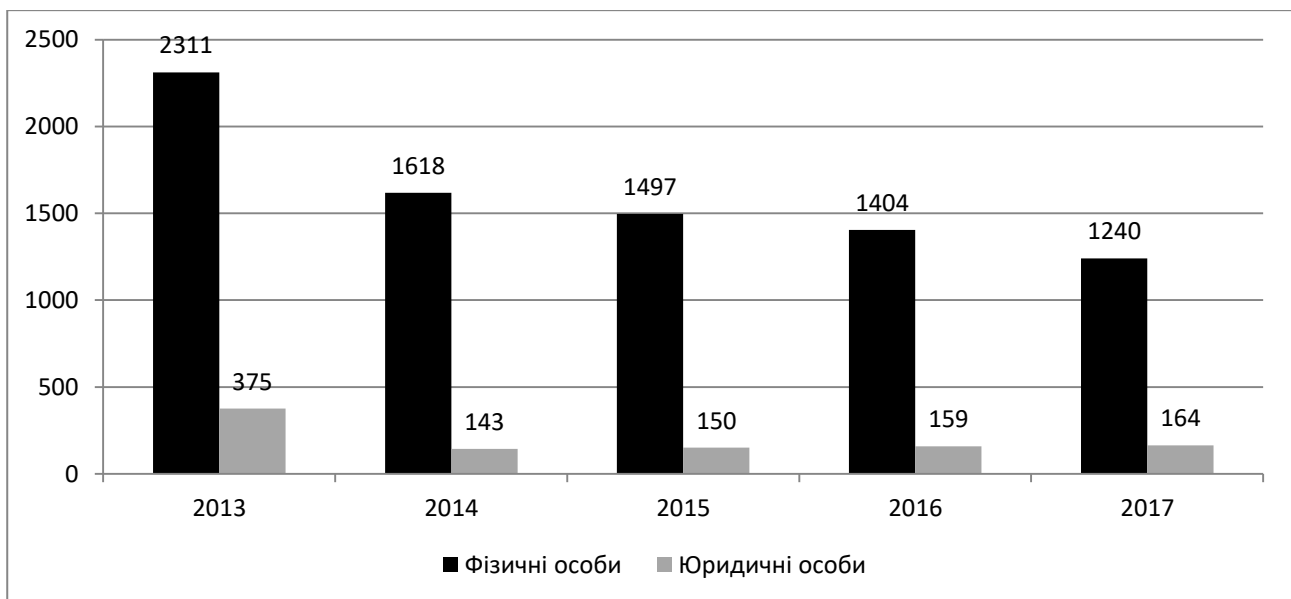

Рис. 1. Кількість суб'єктів підприємництва м. Подільська, 2013-2017 рр.

Як свідчать дані рисунку, протягом останніх років кількість суб'єктів підприємницької діяльності міста зменшилась на 47,7% або на 1282 одиниці. Це падіння свідчить про деякі негативні тенденції в розвитку бізнесу м. Подільська.

Однак є й позитивні зміни: прибутки деяких підприємств зростають, знижується частка підприємств, що отримали збиток (табл. 1). У той же час відмітимо, що рентабельність підприємств у порівнянні із 2013 р. дещо знизилася.

«XXI century science. From theory to practice»

Таблиця 1. Основні показники діяльності підприємств м. Подільська, 2013-2017 рр.

Показник	2013	2014	2015	2016	Темп приросту показника у 2016 р. порівняно з 2013 р., %	Попередні дані 2017 р.
Прибуток до оподаткування прибуткових підприємств, млн. грн.	16,7	11,5	21,8	20,0	19,8	24,1
Кількість підприємств, які отримали збитки, %	21,3	21,4	12,7	14,2	-33,3	12,4
Рентабельність операційної діяльності підприємств, %	6,7	3,5	8,4	4,3	-35,8	4,6

Найбільш прибутковими галузями підприємництва міста є оптова та роздрібна торгівля, тимчасове розміщення та організація харчування [1].

Промисловість м. Подільська представлена хлібозаводом, винзаводом, алкогольною компанією «Кристал», зерновим елеватором, зернопереробним підприємством, меблевою фабрикою, фірмою «Ріпекс» по виробництву перо-пухових виробів та міською друкарнею. Обсяг виробництва промислової продукції 2017 р. складає 96 млн. грн., що залишається майже на рівні 2016 р. (рис. 2).

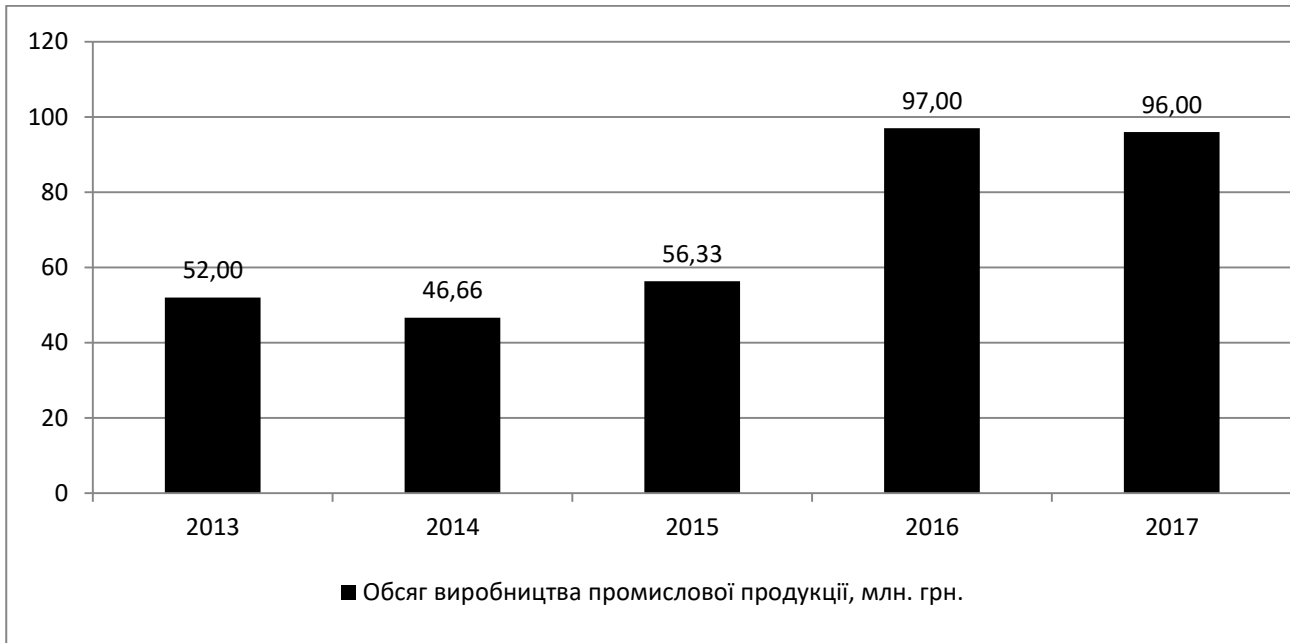

Рис. 2. Обсяги виробництва продукції промисловості м. Подільська, 2013-2017 рр.

Дані рисунка свідчать про те, що за останні п'ять років обсяг промислової продукції міста виріс майже в 2 рази, що складає близько 19% щорічного зростання. Варто звернути увагу на те, що більша частина цього зростання обумовлена зростанням цін, а не фактичним збільшенням обсягів випуску.

Подільськ виступає крупним транспортним вузлом трьох основних напрямлень України: на Одесу, Первомайськ та Жмеринку. У місті працюють залізнична станція за напрямками Київ, Одеса, Вінниця, Львів, Чернівці, Черкаси, Ковель, Ужгород, Харків, Хмельницький, Білгород-Дністровський, Ізмаїл, Москва та Мінськ, а також станція автовокзалу за напрямками на Київ, Одесу, Вінницю, Миколаїв, Балту, Ананьїв, Кишинів і Рибницю.

Останнім часом комплексу притаманні як позитивні (зростання середньої відстані перевезення та кількості перевезених вантажів), так і негативні тенденції (падіння кількості перевезених пасажирів і кількості поїздок автобусом). Наприклад, у 2016 р. порівняно з 2013 р. кількість вантажів, перевезених автомобільним транспортом, збільшилася на 640,2%, а кількість пасажирів автомобільного транспорту загального користування впала на 44,9% (табл. 2).

Таблиця 2. Динаміка показників руху транспорту м. Подільська

Показник	2013	2014	2015	2016	Темп зростання показника у 2016 р. порівняно з 2013 р., %	Попередні дані 2017 р.
Перевезення вантажів автомобільним транспортом, тис. тонно-км	8,2	176,7	67,3	60,7	640,2	68,1
Середня відстань перевезення тонни вантажу автомобільним транспортом, км	21	18	13	70	233,33	75
Кількість пасажирів автомобільного транспорту загального користування, тис. осіб	5858,2	5083,6	6476,4	3228,0	-44,9	3052,8
Кількість поїздок автобусом однієї особи в середньому за рік, од.	144	125	160	79	-45,1	74

Сфера надання торгівельних послуг та харчування міста розвивається під постійним впливом дестабілізуючих факторів, основним із яких є зниження купівельної спроможності мешканців, що негативно впливає на торгівельну мережу Подільська.

У 2017 р. місто налічувало 725 стаціонарних і напівстаціонарних об'єктів роздрібної торгівлі, що на 6,9% більше, ніж у минулому році. В оптово-роздрібній торгівлі зайнято 52,5% загальної кількості зайнятих у малому та середньому бізнесі міста. На кінець 2017 р. нараховувалось близько 3,2 тис. працюючих у сфері малого та середнього підприємництва або 41,9% всього зайнятого населення.

Фактична забезпеченість населення міста торговою площею в торгівельній мережі, крім ринків, складає 36,7 тис. кв. м, що в розрахунку на 1000 осіб перевищує діючий норматив майже в 3 рази. Фактична забезпеченість населення місцями в закладах ресторанного господарства складає 3082

посадочних місця, в розрахунку на 1000 осіб цей показник перевищує діючий норматив у 2 рази.

Обсяг роздрібного товарообігу 2017 р. складав 423,5 млн. грн., або 10403 грн. на одну особу (на 2,5% більше показника минулого року). Частка роздрібного товарообігу в обласному підсумку останніми роками залишається майже незмінною і коливається між 0,7% (2013 р.) та 0,8% (2017 р.). Оптовий товарообіг міста у 2017 р. складав 384,7 млн. грн. (10,8% зростання) або приблизно 0,5% від обласного обсягу. У його структурі товарообігу 94,7% припадало на продовольчі товари.

Підводячи підсумок проведеного аналізу відмітимо, що розвитку господарського комплексу міста Подільська є притаманними як позитивні, так і негативні тенденції зміни показників. Однак, вбачаючи характер більшості з них, ми можемо зробити висновок, що комплекс знаходиться на шляху поступової модернізації та розширення можливостей.

Література:

1. Програма соціально-економічного розвитку міста Подільська на 2018 рік : станом на 28.03.2018 / Подільська міська рада. – Офіц. вид. – Подільськ, 2018. – 99 с.